

Stemmeaftale om ændring af kystbeskyttelsesloven mv.

17. december 2019

Baggrund

Klimaforandringerne med stigende havspejl, hyppigere ekstreme vejr-situationer og øgede stormvandtande betyder, at hændelser, der i dag er særdeles sjældne, må forventes at forekomme meget hyppigere i fremtiden. Således kan en oversvømmelse, der i dag er en 100-års hændelse om få år være en hændelse, der må forventes hvert 20. år. Det er således vigtigt, at indsatsen for at beskytte mod klimaforandringer primært sigter mod langsigtede løsninger, der kan afværge behovet for akutte løsninger.

Aftaleparterne ønsker at understøtte arbejdet med at komme fremtidige oversvømmelser og erosion i forkøbet og derved forebygge de negative konsekvenser af klimaforandringerne. En af de mest effektive kystbeskyttelsesmodeller til at modgå fremtidens mere voldsomme vejr er de såkaldte kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1a. Kommunale fællesprojekter er større kystbeskyttelsesprojekter, der gennemføres for en længere kyststrækning i et samarbejde mellem berørte grundejere og den eller de lokale kommuner. Disse projekter udformes og finansieres ofte i samarbejde imellem en eller flere kommuner og grundejere, hvorved man effektivt etablerer en kystbeskyttelsesforanstaltning over en længere strækning.

I dette arbejde er der en række hensyn, der skal tages i betragtning, som både vedrører den enkelte grundejer, naturhensyn samt overordnede samfundsmæssige hensyn i et givent område. I visse tilfælde bliver kystbeskyttelsesprojekter, der skal beskytte mange grundejere på en gang, væsentlig forsinket som følge af klager fra en enkelt eller få parter. Dette kan blokere for vigtige kystbeskyttelses-anlæg i længere tid med negative konsekvenser for og omkostninger til følge for borgere og samfundet.

Stemmeaftale mellem regeringen og V, DF, RV, SF, KF, ALT og LA

Der indgås stemmeaftale imellem regeringen og V, DF, RV, SF, KF, ALT og LA om at ændre kystbeskyttelsesloven og anden lovgivning herunder planloven, så der skabes hjemmel til at etablere en generel ordning, som åbner mulighed for i særlige tilfælde at afskære den administrative klageadgang over afgørelser om kommunale fællesprojekter efter kystbeskyttelseslovens kap 1a og eventuelle tilknyttede lokalplaner for og landzonetilladelser til kystbeskyttelses-anlæg efter planloven. Adgangen til at få spørgsmål prøvet ved domstolene ændres ikke. Lovforslaget ændrer ikke på den proces, kommunalbestyrelsen skal gennemføre forud for meddelelse af tilladelse til et kommunalt fællesprojekt, herunder iagttagelse af en række retssikkerhedsmæssige aspekter såsom partshøring af berørte borgere m.v., ligesom Kystdirektoratet forud for tilladelsen skal afgive en vejledende udtalelse om projektets kysttekniske kvalitet. Kommunalbestyrelsen sender det konkrete kystbeskyttelsesprojekt i høring hos alle, der kan tænkes at

skulle bidrage til finansieringen, ejere af naboejendomme og en række interesseorganisationer i minimum 4 uger. Høringsmaterialet skal beskrive, hvilket projekt, der skal gennemføres, hvordan udgifterne til det skal fordeles og hvordan man kan komme med bemærkninger. Der sker således i processen inddragelse af berørte borgere og interessenter.

Lovforslaget vil betyde, at miljøministeren henholdsvis erhvervsministeren tillægges kompetence til – efter anmodning fra kommunalbestyrelsen – konkret at beslutte, om klageadgangen skal afskæres. Det er kommunalbestyrelsen, der anmoder om den mulighed forud for kommunens samlede tilladelse til et givent kystbeskyttelsesprojekt og forud for den endelige vedtagelse af en eventuel lokalplan eller meddelelse af landzonetilladelse, og der kan ikke træffes endelig afgørelse, før spørgsmålet om klageadgang er afklaret.

Modellen udformes således, at muligheden for at afskære klageadgangen bliver en meget begrænset undtagelse til hovedreglen om fuld prøvelse. Der skal på den baggrund foreligge særlige kvalificerede samfundsmæssige hensyn, som vejer tungere end evt. øvrige overordnede/nationale og lokale interesser. Sådanne samfundsmæssige hensyn kunne f.eks. være projekter om kystbeskyttelse, hvor en forsinkelse vil skabe betydelig usikkerhed for væsentlige private eller offentlige værdier. Dette svarer til modellen for gennemførelse af større statslige anlægsprojekter, som ofte gennemføres ved lov uden mulighed for administrativ klage.

Hensynet til naturen efter kystbeskyttelsesloven vægtes fortsat uændret således, at ændringen ikke påvirker niveauet for naturbeskyttelsen, herunder:

- a. Ændringen påvirker ligeledes ikke forholdet til EU-retten, herunder særligt beskyttelsen efter Natura2000 reglerne.
- b. Eksisterende regler for fravigelse af Natura 2000, herunder pligten til at underrette EU-kommissionen, bevares.

Følgende kriterier forventes at indgå i ministerens vurdering:

1. Sandsynligheden for oversvømmelse og/eller erosion, herunder sandsynligheden for gentagne oversvømmelser inden for en kort årrække.
2. Væsentlige private eller offentlige værdier truet af oversvømmelse og/eller erosion.
3. Det pågældende områdes historik i forhold til oversvømmelser og/eller erosion, herunder størrelsen på skadeudgifter.
4. Antallet af beskyttede hustande.
5. Konsekvenser for menneskers fysiske eller psykiske sundhed.
6. Øvrige relevante og betydende samfundsmæssige forhold.

Ved vægtning af kriterierne skal lægges særlig vægt på, at der er et aktuelt og betydeligt behov for kystbeskyttelse, og at der foreligger særlige forhold, der taler imod at følge den normale procedure.

De enkelte kriterier vægtes individuelt, og der foretages en samlet, konkret skønsmæssig vurdering af, om der er kvalificerede og tungtvejende grunde til at afskære klageadgangen efter kystbeskyttelsesloven. I modsat fald meddeles der afslag til kommunens anmodning.

Kriterierne fastsættes (ved lov eller bekendtgørelser) og danner grundlag for miljøministerens vurdering af, i hvilke tilfælde klageafskæring kan finde sted. Samtidig fastholdes miljøministerens og erhvervsministerens adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet over kommunalbestyrelsens afgørelse. Indsigelsesadgangen for myndigheder mod planforslag i planloven fastholdes ligeledes.

Ændringen ændrer ikke den eksisterende ansvarsfordeling i kystbeskyttelsesloven.

Aftaleparterne orienteres om afgørelser om afskæring af klageadgang, når bestemmelsen har været anvendt. Alt afhængig af antallet af sager om afskæring af klageadgang mødes aftaleparterne og drøfter et evt. behov for revision af bestemmelsen. Der aftales en årlig drøftelse af bestemmelsens anvendelse.

En større evaluering af ordningen foretages under alle omstændigheder i 2022 med deltagelse af juridiske eksperter. Aftaleparterne mødes med det formål at drøfte, om lovgivningen skal fortsætte.

Løsning

Stemmeaftalen gennemføres ved ændring af kystbeskyttelsesloven samt øvrig relevant sektorlovgivning, herunder planloven, i indeværende FT-samling 2019/20.